

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Vuoden 1974 lokakuusta voimassa ollut valmisteverotuslakia ehdotetaan täydennettäväksi ja tarkistettavaksi. Lakiin ehdotetaan lisättäviksi palautettavalle valmisteverolle suoritettavaa korkoa, oikeudenkäyntikulujen korvaamista sekä pienintä kannettavaa ja palautettavaa määrää samoin kuin virhemaksua ja veronkierron estämistä koskevat säännökset. Ennakotietojen antaminen ehdotetaan siirrettäväksi piiritullikamareilta kokonaan tullihallitukselle.

Muutoksia ja täsmennyksiä ehdotetaan muun muassa verovelvollisuutta, verotuksen vahvistamista, veronoikaisua, jälkiverotusta, veronkorotusta ja muutoksenhakua koskeviin lainkohtiin. Samalla lakiin ehdotetaan tehtäväksi sen saattamiseksi vastaamaan nykyisiä olosuhteita tarpeellisia ja eräitä muita teknisiä muutoksia sekä sannonallisia selvennyksiä.

Ehdotettu laki on tarkoitus saattaa voimaan heti sen jälkeen kun eduskunta on sen hyväksynyt.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	4. Tarkemmat säännökset	9
1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu	3	4.1. Asetus valmisteverotusasetuksen muuttamisesta	9
1.1. Lainsäädäntö	3	5. Voimaantulo	10
1.2. Tarve lainsäädännön muuttamiseen	3	LAKITEKSTI	10
1.3. Valmisteluvaiheet ja aineisto	4	Laki valmisteverotuslain muuttamisesta	10
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	4	LIITTEET	15
1. Ehdotetut muutokset	4	1. Rinnakkaisteksti	15
2. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset	9	Laki valmisteverotuslain muuttamisesta	15
3. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	9	2. Asetus valmisteverotusasetuksen muuttamisesta	23

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

1.1. Lainsäädäntö

Valmisteverotuslaki (558/74) tuli voimaan lokakuun alusta vuonna 1974. Se perustui valmisteverotoimikunnan mietintöön (komiteamietintö 1973: 83). Laki sisältää valmisteverotuksen toimittamista eli veron määräämistä, maksuunpanoa ja kantoa koskevat säännökset samoin kuin eräiden valmisteverollisten tuotteiden valmistuksessa käytettyjen raaka-aineiden kotimaisten hintojen ja maailmanmarkkinahintojen erotuksena maksettavien hinnanero korvausten määräämistä ja suorittamista koskevat säännökset. Tarkempia säännöksiä lain soveltamisesta on annettu valmisteverotusasetuksella (729/74).

Valmisteverotuslakia sovelletaan maassa valmistetuista tupakkatuotteista, makeisista, oluesta, virvoitusjuomista, elintarviketuotteista, polttoaineista, ravintorasvoista, sokerista, lannoitteista, öljyväkirehuista ja maassa tuotetusta sähköenergiasta suoritettavien valmisteverojen sekä alkoholijuomaveron samoin kuin soveltuvin osin nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksun määräämisessä, mikäli asianomaisessa valmisteverolaissa tai varmuusvarastointimaksua koskevassa laissa ei ole toisin säädetty. Valmisteveron perusteista on säädetty erikseen kussakin edellä mainittua tuotetta ja sähköenergiaa koskevassa valmisteverolaissa.

Maahan tuoduista tuotteista suoritettavan valmisteveron määräämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä tullista on säädetty tai määrätty. Tuontitavaran valmisteverotus toimitetaan siten pääsääntöisesti tullilain (573/78) ja tulliverolain (575/78) säännösten nojalla.

1.2. Tarve lainsäädännön muuttamiseen

Valmisteverotuslain eräiden säännösten soveltamisessa käytännössä on havaittu puutteita,

joiden korjaaminen on tarpeellista. Laista puuttuvat palautettavalle verolle maksettavaa korkoa ja oikeudenkäyntikulujen korvaamista, veronkierron estämistä, virhemaksua sekä pienintä lain nojalla perittävää tai palautettavaa markkamäärää koskevat säännökset.

Nykyisin ennakkotietoja antaa tullihallituksen ohella 13 eri piiritullikamaria. Tämän on todettu johtavan jossain määrin epäyhtenäiseen verotuskäytäntöön. Myös tuotteen verotuksellista valmistuspaikkaa koskevien hakemusasioden ratkaiseminen aina piiritullikamareissa on omiaan aiheuttamaan epäyhtenäistä menettelyä. Sekä ennakkotietoa että valmistuspaikkaa tarkkoittavien hakemusasioden ratkaiseminen keskusvirastotasolla edistäisi käytännön yhdenmukaisuutta.

Veronoikaisun tekemiseen säädetty vuoden määräaika on osoittautunut liian lyhyeksi, mikä vuoksi oikaisun saamiseksi on jouduttu turvautumaan valitusmenettelyyn. Veronoikaisun määräaika valmisteverotuksessa onkin lyhyempi kuin eräissä muissa verotusmuodoissa.

Valmisteveron palautuksia maksetaan nykyisin useissa tapauksissa muulle kuin verovelvolliselle. Jälkiverotussäännöksen nojalla näitä palautuksia ei voida periä takaisin, vaikka niitä olisi virheellisin perustein maksettu liikaa.

Veronkorotussäännösten soveltaminen on osoittautunut käytännössä hankalaksi, koska säännöksistä on puuttunut korotusperusteena veroilmoituksen tai muun asiakirjan ja tiedon sellainen virheellisyys, jota ei voida pitää vain vähäisenä puutteellisuutena, mutta ei myöskään olennaisena vaillinaisuutena. Määräajan laiminlyönnin seuraamuksena määrättävän veronkorotuksen markkamäärät ovat jääneet jälkeen hintakehityksestä.

Valmisteverotuksen oikeellisuuden ja yhtenäisyyden edistämiseksi sekä tulliverotusta vastaavan menettelyn aikaansaamiseksi tulisi aluehallinnon tulliasiamiesjärjestelmä saattaa voimaan myös valmisteverotuksen osalta.

Verovelvollisen määritelmän on havaittu tarvitsevan selvennystä erityisesti, milloin valmistus tapahtuu niin sanottuna palkkatyönä toisen lukuun ja toimeksiannosta. Niin ikään verosta vastuussa olevat henkilöt tulisi nykyistä tarkemmin määritellä laissa.

Verotuspäätöksen tekemistä koskevan säännöksen tulkinta käytännössä on johtanut siihen, että päätöstä ei tehdä, jos valmisteveroa ei määrätä maksettavaksi eikä hinnanerokorvausta suoriteta. Lain tarkoitus kuitenkin on, että verotus toimitetaan jokaisen verovelvollisen osalta kultakin verokaudelta. Oikean lain tulkinnan varmistamiseksi säännöksen sanamuoto vaatii selvennystä.

Valmisteverolakien nimikkeet ovat muuttuneet ja useita uusia lakeja on säädetty. Vuoden 1979 alusta voimaan tulleen uudistetun tullilainsäädännön johdosta valmisteverotuslain terminologia on muutoinkin eräiltä osin vanhentunut. Laista puuttuu myös maininta siitä, että tulliasiain neuvottelukunta voi tehdä esityksiä sekä antaa lausuntoja valmisteverotukseen liittyvistä kysymyksistä.

1.3. Valmisteluvaiheet ja -aineisto

Valtiovarainministeriö asetti työryhmän selvittämään valmisteverotuslain säännösten muutostarpeet ja tekemään tarvittavat muutosesitykset.

Sanotun valmisteverotuslain tarkistamistyöryhmän muistiosta (työryhmämuistio 1981: VM 29) on saatu lausunnot oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriön vero-osastolta, tullihallitukselta, Teollisuuden Keskusliitolta, Suomen

Sähkölaitosyhdistykseltä, Öljyalan Keskusliitolta, Elintarviketeollisuusliitolta ja Valio Meijerien Keskusosuusliikkeeltä.

Lausunnoissa todettiin yleisesti ehdotettujen muutosten tarpeellisuus. Valtiovarainministeriön vero-osasto piti kuitenkin puutteena sitä, ettei muistiossa ole tarkemmin tutkittu mahdollisuuksia valmisteverotusmenettelyn yksinkertaistamiseen ja sen yhdenmukaistamiseen liikevaihtoverotusmenettelyn kanssa.

Oikeusministeriö kiinnitti huomiota muun muassa veronoikaisu säännösten muuttamiseen liittyvään ehdotukseen verovelvollisen kuulemismenettelystä. Ministeriö piti tärkeänä sitä, ettei kuulemisvelvollisuutta kavennettaisi. Oikeusministeriön mukaan tulisi myös harkita, että palautettavalle verolle maksettavasta korosta säädettäisiin lailla.

Tullihallitus ehdotti tuotteen verotuksellista valmistuspaikkaa koskevien poikkeuslupien myöntämisen siirtämistä piiritullikamareilta keskusvirastolle. Tullihallitus katsoi myös, että jälkiverotussäännöksiä tulisi voida soveltaa, milloin verovelvolliselle on hakemuksesta palautettu liikaa veroa, jos perusteet jälkiverotukseen muutoin ovat olemassa.

Lausuntojen ehdotukset on otettu eräiltä osin esityksessä huomioon. Kuulemismenettelystä on todettava, että ehdotettu kuulemisvelvollisuuden muuttaminen ei asiallisesti kavenna verovelvollisen oikeusturvaa, pikemminkin päinvastoin, sillä hallintomenettely sekä valmisteveron palauttaminen verovelvolliselle nopeutuisivat. Eräät lausunnoissa esille tuodut kysymykset, kuten valmisteverotus- ja liikevaihtoverotusmenettelyn yhdenmukaistaminen, vaativat kuitenkin lisäselvitystä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Ehdotetut muutokset

1 §. Tässä lain soveltamisalaa koskevassa pykälässä tulisi olla maininta kaikista voimassa olevista valmisteveroista ja näihin rinnastettavasta alkoholijuomaverosta. Pykälää ehdotetaan täydennettäväksi puuttuvilla maininnoilla. Samalla eräitä sanontoja ehdotetaan korjattaviksi vastaamaan nykyistä kirjoitustapaa. Hin-

nanerokorvausta koskeva säännös ehdotetaan sijoitettavaksi pykälän 2 momentiksi.

Koska nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksusta annetussa laissa (853/81) on säännös, jonka mukaan maksun määräämisestä ja suorittamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa on säädetty, ehdotetaan tätä tarkoittava maininta tarpeellista osin täydennettynä otettavaksi pykälän

3 momentiksi. Jos uusia valmisteverolakeja säädetään, tulisi näihin lakeihin ottaa säännös, jonka perusteella verotuksen toimittamisessa noudatettaisiin valmisteverotuslakia.

2 §. Pykälän 1 momentin verovelvollista koskeva säännös on osoittautunut tulkinnanvaraiseksi silloin, kun tavaran valmistus tapahtuu toisen lukuun tämän toimeksiannosta. Tästä syystä ehdotetaan verovelvollisen käsitettä selvennettäväksi siten, että verovelvollinen olisi tällaisessa tapauksessa toimeksiantaja.

Pykälän 2 momentissa määritellään tuotteen valmistuspaikka, joka on verovelvollisen hallinnassa oleva tuotteen lopullinen valmistuspaikka. Nykyisen lain mukaan piiritullikamari voi suostua siihen, että tuotteen lopullista pakkaus- tai varastointipaikkaa pidetään verotuksellisesti valmistuspaikkana. Käytännössä tällainen pakkaus- tai varastointipaikka usein sijaitsee muussa tullipiirissä kuin valmistuspaikka. Tämän vuoksi eri piiritullikamarit joutuvat käsittelemään kysymystä saman verovelvollisen samojen tuotteiden verotuksellisesta valmistuspaikasta. Usein tähän samaan yhteyteen liittyy myös verotuksen toimittavan piiritullikamarin määrääminen, mikä on 4 §:n 3 momentin mukaan tullihallituksen päätösvaltaan kuuluva asia. Verovelvollisten yhdenmukaisen verotuskohtelun varmistamiseksi hakemusten käsittely ehdotetaan keskitettäväksi tullihallitukselle silloin, kun pakkaus- tai varastointipaikka on eri tullipiirin alueella kuin valmistuspaikka.

2 a §. Valmisteverotuslaista puuttuu avoimen yhtiön osakasta ja kommandiittiyhtiön vastuunalaista yhtiömiestä velvoittava vastuusäännös valmisteveron suorittamisesta. Tällainen säännös on muun muassa verotuslain 3 §:ssä (1002/77) ja liikevaihtoverolain (352/63) 7 §:ssä. Osakeyhtiömuotoisten yritysten ohella eräillä aloilla toimii useita kommandiitti- tai avoimia yhtiöitä. Tällaisten yhtiöiden osakkaat ja yhtiömiehet ovat siviilioikeudellisesti vastuussa yhtiön veloista, mutta vastuun toteuttaminen edellyttää tuomioistuimen päätöstä. Uutena 2 a §:nä ehdotetaan lakiin otettavaksi valmisteveron maksamisvastuuta koskeva säännös, joka mahdollistaisi vastuun toteuttamisen suoraan verotuspäätöksen nojalla.

9 §. Säännös valmisteveron ja hinnanerokorvauksen vahvistamisessa kulloinkin sovellettavista aineellisista valmisteverosäännöksistä ehdotetaan siirrettäväksi 1 §:n 1 momentista

9 §:n 1 momentiksi. Nykyiset 1 ja 2 momentti, joihin on tehty eräitä kielellisiä tarkennuksia, siirtyvät vastaavasti 2 ja 3 momentiksi.

10 §. Valmisteveron ja hinnanerokorvauksen vahvistamista koskevat säännökset nykyisessä muodossaan tulkitaan piiritullikamareissa yleensä siten, että verotuspäätöstä ei ole tehtävä, jos verovelvollisen maksettavaksi ei määrätä valmisteveroa eikä hänelle suoriteta hinnanerokorvausta. Tulkinnan selventämiseksi ehdotetaan säännöstä tarkennettavaksi niin, että verotuspäätös on aina tehtävä riippumatta maksusuorituksista.

Voimassa olevan 2 momentin säännöksen mukaisesti verotuspäätös on annettava tiedoksi, milloin verovelvollisen maksettavaksi määrätään valmisteveroa tai hänelle määrätään suoritettavaksi hinnanerokorvausta. Tästä saantitodistuksen käyttöä edellyttävästä tiedoksiantomenettelystä, joka on työläs sekä tulliehdotuspostilaitokselle, aiheutuu noin 50 000 markan meno vuodessa.

Valmisteveropäätösten laadinta on tarkoitus vuoden 1983 aikana siirtää tehtäväksi atk-laitteiston avulla. Suunnitelmien mukaan näin laaditut verotuspäätökset toimitettaisiin välittömästi verovelvolliselle postitse. Verotuspäätös olisi perillä verovelvollisella viimeistään kolmantena päivänä päätöksen tekemispäivästä. Tiedoksiantomenettelyyn liittyvien saantitodistusten käyttö olisi tullihallituksen mukaan tällöin hankalaa ja aikaavievää. Tämän vuoksi ehdotetaan edellä mainittu säännös tiedoksiannosta jätettäväksi pois laista. Muut kuin verotusta koskevat päätökset annettaisiin edelleen tiedoksi saantitodistusta käyttäen.

12 §. Nykyisten säännösten mukaan voidaan valmisteverotuksessa tapahtunut virhe oikaista sekä verovelvollisen että veronsaajan eduksi, jos verovelvollinen ei ole aiheuttanut verotuksen virheellisyyttä. Veronoikaisu on pääsääntöisesti tehtävä vuoden kuluessa verokauden päättymisestä. Hinnanerokorvauksen oikaiseminen on eräissä erityistapauksissa mahdollista kuluvan ja kolmen sitä edeltäneen kalenterivuoden verokaudelta.

Veronoikaisun tekemiseen valmisteverotuslaissa säädetty määräaika on lyhyempi kuin eräissä muissa verolaeissa. Käytännössä tämä suhteellisen lyhyt määräaika on aiheuttanut sen, että verotus on jouduttu "oikaisemaan" valitusteitse silloinkin, kun veronoikaisun edellytykset muutoin olisivat olleet olemassa.

Tulliverotuksessa (tullilain 34 §) tullinokaisun määräaika on vuodesta 1979 pidennetty kahteen vuoteen. Kokemukset määräajan pidentämisestä ovat olleet myönteisiä. Liikevaihtoverotuksessa verovelvollisen hyväksi tehtävän veronokaisun määräaika on kolme vuotta veron määräämistä seuranneen kalenterivuoden alusta (liikevaihtoverolain 61 §). Veronsaajan eduksi koituvan veronokaisun määräaika on yksi vuosi verokauden päättymisestä (liikevaihtoverolain 45 §).

Verovelvollisen kannalta on tärkeää saada vahvistus lopullisesta verosta mahdollisimman nopeasti. Milloin verovelvollinen itse ei ole vaikuttanut verotuksen virheellisyyteen, olisi oikeusturvanäkökohtien vuoksi syytä rajoittaa verovelvollisen vahingoksi koituvan valmisteveronokaisun määräaika suhteellisen lyhyeksi kuten liikevaihtoverolainsäädännössä on menetelty. Tästä syystä yhden vuoden määräaika veronokaisun tekemiseen veronsaajan hyväksi ehdotetaan säilytettäväksi.

12 a §. Veronokaisu verovelvollisen hyväksi tulisi edellä esitetystä poiketen voida tehdä nykyistä pidemmän määräajan kuluessa. Liikevaihtoverotuksessa noudatettavan määräajan mukaisesti ehdotetaan, että myös valmisteverotuksessa sanottu veronokaisu voitaisiin tehdä kolmen vuoden aikana valmisteveron tai hinnanerokorvauksen määräämistä seuranneen kalenterivuoden alusta. Samalla ehdotetaan, että piiritullikamarin päätöksen lisäksi tulisi myös tullihallituksen päätöstä tarvittaessa voida oikaista. Veronokaisua verovelvollisen hyväksi koskevat säännökset ehdotetaan otettaviksi lakiin uudeksi 12 a §:ksi.

Koska verovelvollisen hyväksi tapahtuvan veronokaisun määräaika on ehdotettu pidennettäväksi, 12 §:n 2 momentissa oleva hinnan-erokorvauksen erityinen oikaisu säännös ehdotetaan tarpeettomana jätettäväksi pois laista.

13 §. Jälkiverotussäännöksen nykyisen sanamuodon mukaan ei jälkiverotusta voida suorittaa niissä tapauksissa, joissa verovelvolliselle on hakemuksesta palautettu liikaa veroa, vaikka verovelvollinen olisi antanut palautusta varten virheellisiä tietoja. Koska myös tällöin tulisi olla jälkiverotusmahdollisuus, ehdotetaan tätä koskeva lisäys tehtäväksi säännökseen.

14 §. Lainkohdassa säädettyä kuulemismenettelyä ehdotetaan tarkistettavaksi sen vuoksi, että veronokaisumenettely ehdotettiin edellä jaettavaksi toisaalta verovelvollisen ja toisaalta

veronsaajan etua sääteleviin säännöksiin perustuvaksi. Kuulemisvelvollisuus veronokaisun yhteydessä olisi tarpeellista, milloin oikaisu tehdään verovelvollisen vahingoksi. Jos oikaisu tapahtuu verovelvollisen hyväksi, jolloin määräaika olisi kolme vuotta, voitaisiin kuulemisvelvoite laista poistaa. Tämä ei loukkaisi verovelvollisen oikeusturvaa, sillä verovelvollinen voi tarvittaessa pyytää uutta veronokaisua tai hän voi valittaa oikaisupäätöksestä määräajassa. Ehdotettu kuulemismenettelyn muutos nopeuttaisi käytännössä verovelvolliselle kuuluvien varojen palauttamista ja vähentäisi merkittävästi hallinnollista työtä. Vastaavaa kuulemismenettelyä noudatetaan liikevaihtoverotuksessa.

14 a §. Valmisteverotuslaista puuttuu erityinen veronkierron estämistä tarkoittava säännös, joka on useimmissa verolaeissa. Käytännön valmisteverotuksessa on ollut tapauksia, joissa veronkiertosäännöksen soveltaminen olisi ollut tarpeellista. Tästä syystä säännös ehdotetaan otettavaksi uutena 14 a §:nä myös valmisteverotuslakiin.

15 §. Pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädetty määräajan laiminlyönnin seuraamukset, enintään 1 000 ja 2 000 markkaa, ovat markkamääräisesti jääneet jälkeen hintakehityksestä. Tästä syystä määrät ehdotetaan korotettaviksi hintatason nousu sekä tullilain vastaavat korotusmäärät huomioon ottaen enintään 15 000 ja 20 000 markaksi. Säännökseen ehdotetaan liittäväksi myös seuraamuksen vähimmäismäärä 50 markkaa.

Veronkorotussäännöksissä ei ole erikseen mainittu seuraamusta virheellisen veroilmoituksen ja muun virheellisen tiedon antamisesta. Käytännössä on esiintynyt tapauksia, joissa ei ole ollut kysymys puheena olevassa lainkohdassa mainituista "vähäisestä puutteellisuudesta" veroilmoituksessa eikä myöskään "olennaisesta vallinaisuudesta". Jotta veronkorotussäännöksiä voitaisiin joustavasti soveltaa käytännössä, ehdotetaan 1 momentin 2 kohtaa täydennettäväksi säännöksellä, jonka mukaan virheellisen veroilmoituksen tai muun virheellisen tiedon antamisesta määrätään enintään 30 prosentin veronkorotus kuten olennaisesti vailinaisen tiedon antamisestakin. Ehdotusta vastaava säännös on myös tullilaissa (36 § 1 mom. 2 kohta).

15 a §. Valmisteverotuslaissa ei ole virhemaksusäännöstä. Se olisi tarpeellinen muun

muassa tapauksissa, joissa veroa ei määrätä maksettavaksi tai silloin, kun veron määrä on niin vähäinen, ettei veronkorotuksen määräämisellä ole käytännössä merkitystä. Valmisteveroa ei ole suoritettava esimerkiksi silloin, kun kotimaassa valmistettu tuote viedään maasta. Tällöin verovelvollinen voi saada hinnanero-korvausta, mutta sen määrää ei voi pienentää, vaikka perusteet veronkorotusta vastaavalle seuraamukselle olisivatkin olemassa.

Virhemaksu tulisi voida määrätä myös elinkeinotoiminnan aloittamista, keskeyttämistä ja lopettamista koskevan ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin seurauksena. Virhemaksun määräksi ehdotetaan vähintään 50 markkaa ja enintään 15 000 markkaa. Markkamäärien perusteena on pidetty tullilaissa säädettyjä määriä huomioon ottaen lisäksi hintatason nousu.

Säännökset puheenaolevanlaisesta virhemaksusta ehdotetaan otettaviksi lakiin uudeksi 15 a §:ksi.

15 b §. Jos hakemus valmisteveron palauttamiseksi tai selvitys muun valmisteveroedun saamiseksi jätetään määräajan jälkeen, verovelvollinen menettää sanotun veroedun kokonaan. Käytännössä eräissä tapauksissa veroedun täysimääräisen menetyksen on katsottu olevan kohtuuttoman ankara seuraamus vähäisestäkin laiminlyönnistä. Näissä tapauksissa on valmisteverotuslain 42 §:n huojennussäännöksen nojalla seuraamusta lievennetty kohtuullisemmaksi.

Huojennussäännöksen soveltamisen tarkoituksena ei kuitenkaan ole laissa olevien epäkohtien jatkuva korjaaminen. Tämän vuoksi valmisteverotuslakiin ehdotetaan lisättäväksi uudeksi 15 b §:ksi säännös, jonka mukaan säädetyn tai määrätyn määräajan laiminlyönnin johdosta voidaan kantaa virhemaksua vähintään 50 ja enintään 50 000 markkaa. Virhemaksua tulisi myös kantaa, jos valmisteveron palauttamiseksi tai valmisteveroedun saamiseksi annetaan puutteellisia tai vääriä tietoja. Tullilakiin on tullipalautuksen ja muun tulliedun osalta tarkoitus tehdä vastaavat muutokset.

15 c §. Valmisteveronpalautuksia suoritetaan eräissä tapauksissa myös muulle kuin verovelvolliselle. Tällaisia palautuksia maksetaan lähinnä maasta viennin yhteydessä, milloin verovelvollinen eli valmistaja ei ole maasta viejä. Muut käytännössä esiintyneet tapaukset ovat seuraavat. Sähköveronpalautuksia on vuodelta 1978

suoritettu hakemuksesta eräille sähkön käyttäjille. Linja-autoliikenteessä käytetyn dieselöljyn valmisteveronpalautuksia on maksettu hakemuksesta liikenteenharjoittajille vuoden 1978 marraskuun alusta. Ulkomaanliikenteessä olevien moottoriajoneuvojen polttoaineena käytetyn dieselöljyn osalta liikenteenharjoittajille on maksettu valmisteveronpalautuksia vuoden 1981 maaliskuun alusta. Palautushakemuksissa saattaa olla puutteellisia tai vääriä tietoja, jotka voivat aiheuttaa määrältään virheellisen valmisteveronpalautuksen maksamiseen. Suoritettu palautusmäärä olisi voitava tarkistaa. Sen vuoksi ehdotetaan, että milloin perusteet veronoikaisuun, jälkiverotukseen tai virhemaksun määräämiseen ovat olemassa, niitä koskevia säännöksiä sovelletaan myös hakemuksesta muulle kuin verovelvolliselle suoritettaviin veronpalautuksiin. Säännös tästä sijoitettaisiin uuteen 15 c §:ään.

17 §. Käytännössä on esiintynyt epäselvyyttä postitoimipaikkojen vastaanottamien valmisteverojen edelleen tullilaitokselle suorittamisen määräajasta. Koska postitoimipaikat eli Postipankin asiamiehet tulisi rinnastaa tältä osin Postipankkiin, ehdotetaan 17 §:n 2 momentin säännöstä valmisteverojen tullilaitokselle tilitämisen osalta selvennettäväksi. Vastaavasta menettelystä on säädetty veronkantoasetuksen (903/78) 3 §:ssä.

19 §. Tässä pykälässä on säännöksiä toimenpiteistä veronmaksun laiminlyönnin johdosta. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan tehtäviksi eräitä teknisluontoisia tarkistuksia. Maininta viivästyskorosta ehdotetaan tarpeettomana poistettavaksi. Sen sijaan virhemaksu ja veronlisäys olisi momentissa mainittava, koska ne voidaan veronoikaisuin ja jälkiverotuksin maksuunpanna.

20 §. Veronoikaisu- ja valitusasioiden käsittelyn yhteydessä, erityisesti käsittelyn viivästyessä olisi kohtuullista, että palautettavalle valmisteverolle tai maksettavalle hinnanero-korvaukselle suoritettaisiin korkoa laskettuna verokautta seuraavan kalenterikuukauden lopusta tai tämän jälkeisestä maksupäivästä. Tätä tarkoitava säännös ehdotetaan otettavaksi pykälän 2 momenttiin. Koron määrästä säädettäisiin valmisteverotusasetuksessa ja sen tulisi vastata muissa verotusmuodoissa suoritettavaa korkoa. Tulliasetuksen 30 a §:ssä (548/82) ja veronkantoasetuksen 11 §:ssä vuotuisen koron määräksi on säädetty 9 prosenttia.

Verovelvolliselle pitäisi voida joissakin tapauksissa määrätä suoritettavaksi korvausta valtion varoista lainkäyttömenettelyn aiheuttamista oikeudenkäyntikuluista. Korvaustapaukset eivät olisi yleisiä, sillä valmisteverotus toimitetaan yleensä verovelvollisen antaman veroilmoituksen perusteella. Jos oikeudenkäynti johtuu puutteellisesta veroilmoituksesta tai myöhässä saadusta selvityksestä, ei kulujen korvausta ole syytä suorittaa. Kulujen korvaamisessa noudatettaisiin oikeudenkäymiskaaren 21 luvussa säädettyjä perusteita. Oikeudenkäyntikulujen korvausta koskeva säännös ehdotetaan otettavaksi 3 momenttiin.

Palautuskorkoa ja oikeudenkäyntikulujen korvausta koskevat säännökset on sisällytetty myös 1 päivänä elokuuta 1982 voimaan tulleeseen tullilain muutokseen (547/82).

21 §. Valtiontalouden tarkastusvirasto on tullihallituksen vuoden 1979 taloudenhoidon tarkastuksesta antamassaan kertomuksessa kiinnittänyt huomiota markkamääräisesti pienien tullaus- ja valmisteverotuspäätösten kustannuksiin. Tarkastusvirasto on katsonut, etteivät pienimmät kannettavat määrät vastaa sitä työtä ja niitä kustannuksia, jotka laskutuksesta ja perinnästä aiheutuvat.

Valtionhallinnon taloudellisuuden ja joustavuuden edistämiseksi ehdotetaan, että pykälään lisätään valtuutussäännös siitä, että pienimmästä lain nojalla kannettavasta ja palautettavasta määrästä säädetään valmisteverotusasetuksessa. Markkamäärä tulisi asettaa tulliverotuksessa sovellettavaa määrää vastaavaksi. Tulliasetuksen 30 a §:n mukaan pienimmän kannettavan tullin määrää on korotettu 2 markasta 20 markkaan, veronoikaisussa ja jälkiverotuksessa kuitenkin 50 markkaan, ja pienin palautettava määrä on säädetty 10 markaksi.

22—24 §. Piiritullikamarit antavat hakemuksesta ennakkotiedon maassa valmistettavaan tuotteeseen sovellettavasta valmisteverosta. Piiritullikamari voi siirtää ennakkotietohakemuksen tullihallituksen ratkaistavaksi, jos annettavalla päätöksellä saattaa olla lain soveltamisen kannalta periaatteellista merkitystä. Näiden periaatteellisesti tärkeiden ennakkotietojen lisäksi tullihallitus antaa aina ennakkotiedon maahan tuotavaan tuotteeseen sovellettavasta valmisteverosta.

Vuosina 1979 ja 1980 tullihallitus antoi yhteensä 55 valmisteveroa koskevaa ennakkotieto-

päätöstä, joista 30 koski kotimaan valmisteverotusta ja 25 maahantuonnin yhteydessä kannettavaa valmisteveroa. Piiritullikamarit antoivat sanottuina vuosina yhteensä 31 ennakkotietopäätöstä.

Vaikka valmisteverotusta koskevien ennakkotietohakemusten määrä ei kaiken kaikkiaan ole ollut kovin suuri, on piiritullikamareista tullihallitukselle siirrettyjen hakemusten osuus ollut kuitenkin merkittävä.

Verotuksen yhtenäisyyden vuoksi ehdotetaan kaikkien valmisteverotusta koskevien ennakkotietojen antaminen keskitettäväksi tullihallitukselle. Vastaavasti tullihallitus ratkaisee aina tulliverotusta koskevat tullilain (45 §) nojalla annettavat ennakkotietopäätökset.

25 §. Nykyisestä saantitodistuksen käyttämistä edellyttävästä tiedoksiantomenettelystä on 10 §:n perusteluissa ehdotettu luovuttavaksi. Tämän vuoksi säännönmukaista valitusta koskevaa 25 §:ää ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että valitusaika laskettaisiin tiedoksaantipäivän sijasta päätöksenteon päivästä. Säännös olisi näin muutettuna yhdenmukainen tullilain vastaavan säännöksen (47 §) kanssa. Valmisteverotusvalitukset ovat lähes poikkeuksetta olleet perustevalituksia, joten säännönmukaisen valituksen valitusajan lyheneminen 1—3 päivällä ei käytännössä heikennä verovelvollisen oikeusturvaa.

Lisäksi ehdotetaan, että valituskirja voitaisiin jättää määrääjän kuluessa tullihallituksen lisäksi mihin tahansa tullitoimipaikkaan. Tämä koskisi sekä säännönmukaista että perustevalitusmenettelyä.

Tullihallinnossa voimassa olevan valtioneuvoston asetuksen mukaan tullihallituksessa toimii valtion edunvalvojana tulliasiamies, jolla on oikeus valtion puolesta hakea tullihallituksen päätöksiin muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta (valmisteverotuslain 28 §). Aikaisemmin mainitulla 1 päivänä elokuuta 1982 voimaan tulleella tullilain muutoksella on tulliasiamiesjärjestelmä tulliverotuksen osalta laajennettu aluehallintoon, mistä syystä vastaava järjestelmä ehdotetaan saatettavaksi voimaan myös valmisteverotuksessa. Tarkoituksena on sijoittaa kuhunkin tullipiiriin tulliasiamies, jonka tehtävä olisi ainakin aluksi hoidettavissa sivutoimisena. Tulliasiamiehellä olisi oikeus valtion puolesta hakea tullihallitukselta muutosta aluehallinnossa tehtyihin verotuspää-

töksiin. Tulliasiamiehen muutoksenhakuoikeus rajoittuisi säännönmukaisen valituksen tekemiseen, jolloin valitus olisi tehtävä 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona asia on ratkaistu.

Aluehallinnossa toteutettava tulliasiamiesjärjestelmä edistäisi kaksiasianosaissuhdetta verovelvollisen ja veronsaajan välillä. Se lisäisi oikeusturvaa ja verotuskäytännön yhdenmukaisuutta valmisteverotuksessa. Ehdotus asiamiesjärjestelmän laajentamisesta on myös hallintolainkäytön yleisten kehittämistavoitteiden suuntainen.

39 §. Tullilain 52 §:ssä (547/82) mainitaan ne lait, joista vastaan tehty vähäiset rikokset tuomitaan tullirikkomuksina. Säännöksessä ei mainita valmisteverolakeja. Valmisteverotuslain ja eri valmisteverolakien tai niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten rikkomisista tulisi seuraamus tuomita valmisteverotuslain nojalla, paitsi silloin kun on kysymys valmisteverollisen tuotteen maassa valmistamisesta, myös silloin kun asia koskee sellaisen tuotteen maahantuontia. Tätä koskeva selvennys ehdotetaan tehtäväksi lainkohtaan.

42 a §. Valmisteveroasioita valmistellaan nykyisin pääasiassa valtiovarainministeriössä ja tullihallituksessa. Käytännössä on eräissä tapauksissa todettu olevan tarvetta valmisteverokysymysten periaatteelliseen harkintaan viranomaisia laajempipohjaisessa valmisteluelimessä.

Tällainen valmisteluelin voisi olla tulliasiaain neuvottelukunta, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta on säädetty tulliverolain 27 §:ssä. Neuvottelukunta on tähän asti käsitellyt lähinnä tullitariffilakiin ja tulliverolakiin tehtäviä muutoksia sekä markkinahäiriöasioita. Tarjoituksena on laajentaa vuosiksi 1982—84 asetun neuvottelukunnan toimintaa myös valmisteverotuksen alueelle.

Koska valmisteveroasioiden käsittelystä tulliasiaain neuvottelukunnassa ei ole mainintaa valmisteverotuslaissa, ehdotetaan tätä koskeva säännös lisättäväksi lakiin uutena 42 a §:nä.

2. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Verotuksellista valmistuspaikkaa sekä ennakotietoa koskevien hakemusten käsittelyn siir-

täminen aluehallinnolta keskusvirastolle merkitsee vastaavan työmäärän siirtymistä piiritullikamareista tullihallitukselle. Hakemusten suhteellisen pienen määrän vuoksi tällä ei kuitenkaan ole käytännössä suurta merkitystä.

Lakiin lisättäviksi ehdotetut veronkierron estämistä, virhemaksua sekä pienintä perittävää ja palautettavaa määrää koskevat säännökset edistävät valtion verotulojen kertymistä ja vähentävät tarpeettomia hallintomenoja. Palautettavalle verolle maksettavasta korosta ja oikeudenkäymiskulujen korvauksista aiheutuvat kustannukset ovat vaikeasti arvioitavissa, mutta ne jäänevät vähäisiksi. Muut ehdotetut muutokset ovat pääasiassa muodollisia, mistä syystä niillä ei ole sanottavaa taloudellista merkitystä.

3. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Esitys liittyy 1 päivänä heinäkuuta 1982 voimaan tulleeseen lakiin valmisteverotuslain 16 ja 18 §:n muuttamisesta (459/82). Laki sisältää valmisteveron maksuaikaa ja veronlisäystä koskevat säännökset. Aiemmin mainitussa tullilain muuttamisesta annetussa laissa ovat muun muassa säännökset palautettavalle tullille suoritettavasta korosta, oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta ja pienimmistä kannettavasta ja palautettavasta tullin määrästä sekä tulliasiamiesjärjestelmän laajentamisesta aluehallintoon. Tässä esityksessä on otettu huomioon nämä tullilakiin tehdyt muutokset.

4. Tarkemmat säännökset

4.1. Asetus valmisteverotusasetuksen muuttamisesta

Valmisteverotuslain muuttamisen yhteydessä on valmisteverotusasetukseen tarpeellista tehdä lain muuttamisesta johtuvia muutoksia.

Lakiehdotuksen mukaan asetuksella säädetäisiin veronoikaisun ja valituksen johdosta palautettavalle verolle tai lisää suoritettavalle hinnanerotkorvaukselle maksettavan koron määrästä. Asetuksella säädetäisiin myös valmisteverotuslain valtuutussäännöksen mukaisesti pienimmästä kannettavasta ja palautettavasta valmisteveron tai hinnanerotkorvauksen määrästä. Lakiin ehdotettujen ennakkotietoa ja muutoksenhakua koskevien muutosten vuoksi on asetukseen tehtävä näihin liittyvät tarkistukset.

Asetuksen muuttamista koskevat säännösehdoitukset ovat tämän esityksen liitteenä.

5. Voimaantulo

Ehdotettu laki on tarkoitus saattaa voimaan heti sen jälkeen kun eduskunta on sen hyväksynyt.

Lain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettua korkea ei lasketa lain voimaantuloa edeltäneeltä ajalta.

Lain 15 b §:ssä tarkoitettua virhemaksua sovelletaan vuodelta 1982 tai sen jälkeen tehtäviin hakemuksiin ja selvityksiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

valmisteverotuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 3 päivänä heinäkuuta 1974 annetun valmisteverotuslain (558/74) 1 ja 2 §, 4 luvun otsikko, 9, 10, 12 ja 13 §, 14 §:n 1 momentti, 15 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, 17 §:n 2 momentti, 19 §:n 3 momentti, 20—22 §, 23 §:n 1 momentti, 24 ja 25 § sekä 39 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § 23 päivänä joulukuuta 1977 annetussa laissa (1012/77) ja 21 § 13 päivänä helmikuuta 1976 annetussa laissa (153/76), sekä

lisätään lakiin uusi 2 a, 12 a, 14 a, 15 a—15 c ja 42 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Maassa valmistetuista tupakkatuotteista, makeisista, oluesta, virvoitusjuomista, elintarviketuotteista, polttoaineista, ravintorasvoista, sokerista, lannoitteista, öljyväkirehuista, ja maassa tuotetusta sähköenergiasta suoritettavien valmisteverojen, sekä alkoholijuomien vähittäismyynnistä ja anniskeluun luovutuksesta suoritettavan alkoholijuomaveron määrääminen näitä tuotteita koskeissa valmisteverolaissa säädettyjen perusteiden mukaisesti sekä verojen maksuunpano ja kanto toimitaan, jollei asianomaisessa valmisteverolaissa ole toisin säädetty, noudattamalla tämän lain säännöksiä.

Tämän lain säännöksiä sovelletaan myös makeisten, oluen, virvoitusjuomien ja elintarviketuotteiden valmistuksessa käytettyjen raaka-aineiden kotimaisten hintojen ja maailmanmarkkinahintojen erotuksena valtion varoista suoritettavien hinnanerotkorvausten määräämisessä ja suorittamisessa.

Tämän lain säännöksiä noudatetaan lisäksi soveltuvin osin nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksun määräämisessä, suorittamisessa, maksuunpanossa ja kannossa, muutoksenhaussa ja muutoinkin, jollei asianomaisessa laissa ole toisin säädetty.

Maahan tuoduista tuotteista suoritettavasta valmisteverosta on, jollei tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa ole toisin säädetty, soveltuvin osin voimassa, mitä tullin määräämisestä, tullittomuudesta, tullin palauttamisesta, muutoksenhausta ja muutoinkin tullivero-

tuksen toimittamisesta tai tullista on säädetty tai määrätty.

2 §

Verovelvollisella tarkoitetaan tässä laissa sitä, joka sen mukaan kuin asianomaisessa valmisteverolaissa on säädetty, on velvollinen suorittamaan valmisteveroa. Milloin tuotteen valmistus tapahtuu toisen lukuun ja tämän toimeksiannosta, verovelvollisena pidetään toimeksi-antajaa.

Valmistuspaikalla tarkoitetaan verovelvollisen tai valmistajan hallinnassa olevaa aluetta, jossa tuotteen lopullinen valmistus tapahtuu. Jos tuote lopullisesti pakataan tai varastoidaan muualla kuin sanotulla valmistuspaikalla, voi tullihallitus tai oman tullipiirinsä osalta piiritullikamari määräämillään ehdoilla hakemuksesta päättää, että tällaista pakkaus- tai varastointipaikkaa pidetään verotuksellisesti tuotteen valmistuspaikkana.

2 a §

Avoimen yhtiön osakas ja kommandiitti-yhtiön henkilökohtaisesti vastuunalainen yhtiö-mies on vastuussa yhtiön suoritettavasta valmisteverosta niin kuin omasta verostaan. Sama vastuu yhtiön valmisteverosta on sellaisen yhtiön osakkaalla, jonka kaksi tai useampia henkilöitä on muodostanut liikkeen harjoittamista varten ja joka on tarkoitettu toimimaan osakkaiden yhteiseen lukuun.

4 luku

Valmisteveron ja hinnanerotkorvauksen määrääminen

9 §

Valmistevero ja hinnanerotkorvaus vahvistetaan, jollei asianomaisessa valmisteverolaissa ole toisin säädetty, sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuote on viety valmistuspaikalta.

Valmistevero ja hinnanerotkorvaus kultakin verokaudelta määrätään niistä tuotteista, jotka sen verokauden aikana on viety valmistuspaikalta.

Verovelvollinen on oikeutettu vähentämään hinnanerotkorvauksen verokaudelta suoritettavasta valmisteverosta. Jos vähennettävä määrä on verokaudelta suoritettavaa valmisteveroa

suurempi, maksetaan veron ylittävä hinnanerotkorvauksen osa valtion varoista verovelvolliselle.

10 §

Piiritullikamarin on veroilmoituksen ja saamansa muun selvityksen perusteella viivytyksettä *verotuspäätöksellä* vahvistettava verokaudelta suoritettavan valmisteveron ja verovelvolliselle maksettavan hinnanerotkorvauksen määrät.

12 §

Jos valmistevero laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen vuoksi taikka sen johdosta, että piiritullikamari ei ole asiaa joltakin osin tutkinut, on verovelvollisen sitä aiheuttamatta jäänyt joltakin verokaudelta kokonaan tai osaksi määräämättä taikka valmisteveroa on samanlaisesta syystä palautettu liikaa tai hinnanerotkorvausta on suoritettu liikaa, piiritullikamarin on oikaistava antamaansa päätöstä (*veron-oikaisu veronsaajan hyväksi*). Oikaisu on tehtävä vuoden kuluessa verokauden päättymisestä.

12 a §

Jos piiritullikamari on laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen tahi muun ilmeisen virheen vuoksi päätöksellään määrännyt verovelvollisen suoritettavaksi liikaa valmisteveroa tai palauttanut sitä liian vähän taikka määrännyt hänelle maksettavaksi liian vähän hinnanerotkorvausta, piiritullikamarin on, jollei asia muutoin ole vireillä tai valitukseen annettulla lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu, piiritullikamarissa olevaa tulliasiamiestä kuultuaan oikaistava antamaansa päätöstä (*veron-oikaisu verovelvollisen hyväksi*). Oikaisu voidaan tehdä valmisteveron määräämistä seuraavien kolmen vuoden kuluessa tai verovelvollisen sanotun ajan kuluessa kirjallisesti tekemän vaatimuksen perusteella myöhemminkin.

Samoin on tullihallituksen, jos kysymys on sen päätöksessä tapahtuneesta 1 momentissa tarkoitettusta virheestä tai erehdyksestä, tulliasiamiestä kuultuaan vastaavasti oikaistava päätöstään.

13 §

Jos sen johdosta, että verovelvollinen on kokonaan tai osittain laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen taikka

muun tiedon tai asiakirjan, valmistevero on jäänyt kokonaan tai osaksi määräämättä tai sitä on palautettu liikaa tai hinnanero- korvausta on suoritettu liikaa joltakin kuluvan tai kolmen edellisen kalenterivuoden verokaudelta, piiritullikamarin on määrättävä verovelvollisen suoritettavaksi mainitusta syystä määräämättä jäänyt valmistevero tai verovel- volliselle liikaa suoritettu hinnanerokorvaus (*jälkiverotus*).

14 §

Ennen arvioverotuksen, 12 §:ssä tarkoitetun veronoikaisun ja jälkiverotuksen toimittamista on verovelvolliselle varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

14 a §

Jos jollekin olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen oikeudellinen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoi- tusta, on valmisteverotusta toimitettaessa me- neteltävä niin kuin asiassa olisi käytetty oikeaa muotoa.

15 §

Valmisteveroa voidaan korottaa (*veronkoro- tus*):

1) jos verovelvollinen on ilman pätevää syytä antanut veroilmoituksen tai muun tiedon tai asiakirjan säädetyn määräajan jälkeen, vä- hintään 50 markalla ja enintään 15 000 mar- kalla, ja jos veroilmoitus, muu tieto tai asia- kirja on annettu vasta kehotuksen jälkeen tai jos niissä on vähäinen puutteellisuus eikä ver- velvollinen ole noudattanut kehotusta sen kor- jaamiseen, enintään 20 000 markalla;

2) jos verovelvollinen on ilman pätevää syytä antanut veroilmoituksen tai muun tiedon tai asiakirjan virheellisenä tai olennaisesti vaillinaisena taikka jos hän kehotuksen saa- tuaan ilman pätevää syytä on jättänyt ilmoitta- misvelvollisuutensa kokonaan tai osaksi täyttä- mättä, enintään 30 prosentilla; sekä

15 a §

Jos 15 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettu menettely koskee valmisteverotusta, jossa veroa ei määrätä maksettavaksi tai jos veron määrä on vähäinen, eikä veronkorotusta ole määrätty, taikka jos 5 §:ssä tarkoitetun il- moituksen antaminen on laiminlyöty, voidaan

kantaa *virhemaksua* vähintään 50 markkaa ja enintään 15 000 markkaa.

15 b §

Jos hakemus valmisteveron palauttamiseksi tai selvitys valmisteveroedun vahvistamiseksi on annettu säädetyn tai määrätyn määräajan jälkeen tahi palautuksen tai edun saamiseksi on annettu puutteellisia tai vääriä tietoja, voidaan *virhemaksua* kantaa vähintään 50 markkaa ja enintään 50 000 markkaa.

15 c §

Mitä tässä laissa on säädetty veronoikaisus- ta, jälkiverotuksesta ja virhemaksusta, koskee soveltuvien osin myös muulle kuin verovelvollis- selle hakemuksesta suoritettuja valmisteveron- palautuksia.

5 luku

Valmisteveron suorittaminen ja maksuunpanto

17 §

Postipankin on suoritettava pankin kontto- reiden ja pankin asiamiesten vastaanottamat valmisteverot päivittäin tullilaitoksen postisiir- totulotilille viimeistään maksupäivää seuraava- na sellaisena arkipäivänä, jolloin Postipankki suorittaa postisiirtotilien kirjauksen. Muun pan- kin kuin Postipankin on suoritettava kunakin päivänä kantamansa valmisteverot tullilaitok- sen postisiirtotulotilille viimeistään seuraavana sellaisena arkipäivänä, jona pankki on yleisölle avoinna.

19 §

Veronoikaisuun tai jälkiverotukseen verovel- vollisen suoritettavaksi määrätty valmistevero, veronkorotus, virhemaksu, veronlisäys ja hin- nanerokorvaus on niin ikään mainituin tavoin maksuunpantava.

20 §

Piiritullikamarin on ilman hakemusta viipy- mättä suoritettava verovelvolliselle tälle mak- settavaksi vahvistettu hinnanerokorvaus tai tä- män liikaa suorittama valmistevero.

Milloin veronoikaisun tai valituksen johdos- ta valmisteveroa on palautettu tahi hinnanero-

korvausta maksettu lisää, palautus- ja korvausmäärälle suoritetaan asetuksella säädettävä korko. Korko lasketaan verokautta lähinnä seuraavan kalenterikuukauden lopusta tai, jos on kysymys määrästä, jonka verovelvollinen on maksanut vasta mainitun ajankohdan jälkeen, maksupäivästä. Korkoa ei makseta valmisteveronpalautuksen eikä hinnanerokorvauksen määrälle, joka on asetuksella säädettävää määrää pienempi.

Valmisteverotusta koskevaan valitukseen annettavassa päätöksessä voivat tullihallitus ja korkein hallinto-oikeus määrätä valtion suoritamaan oikeudenkäyntikulujen korvausta asian laadun ja oikeudenkäymiskaaren 21 luvussa säädettyjen perusteiden mukaan.

21 §

Valmistevero ja hinnanerokorvas kunkin tuoteryhmän osalta sekä veronkorotus, virhemaksu ja veronlisäys kukin erikseen, määrätään täysin markoin jättämällä yli menevät pennit lukuun ottamatta.

Pienimmästä tämän lain mukaan kannettavasta ja palautettavasta määrästä säädetään asetuksella.

6 luku

Ennakkotieto

22 §

Tullihallitus voi antaa hakemuksesta ennakkotiedon hakijan maassa valmistamaan tuotteeseen tai sellaiseen tuotteeseen, jota hakija aikoo ryhtyä valmistamaan, sovellettavasta valmisteverosta.

Ennakkotietohakemus ja ennakkotietoa koskeva valitus on käsiteltävä kiireellisinä.

23 §

Lainvoiman saanutta ennakkotietoa on sitovana noudatettava hakijan valmisteverotuksessa vuoden ajan antamispäivää seuraavan kalenterikuukauden alusta, jollei ennakkotietoa annettaessa sovellettua säännöstä ennakkotiedon voimassa ollessa ole muutettu tai tullihallitus lainkäyttöviranomaisen päätöksellä tapahtuneen säännöksen tulkinnan muuttumisen vuoksi tai muusta erityisestä syystä ole peruuttanut antamaansa ennakkotietoa.

24 §

Maahan tuotavasta tuotteesta suoritettavaa valmisteveroa koskevan ennakkotiedon antamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä tullilain (573/78) nojalla annettavasta ennakkotiedosta on säädetty tai määrätty.

7 luku

Muutoksenhaku

25 §

Joka on tyytymätön piiritullikamarin päätökseen, saa siitä kirjallisesti valittaa tullihallitukselle. Valtion puolesta valitusoikeus on piiritullikamarissa olevalla tulliasiamiehellä.

Valituskirja on toimitettava tullitoimipaikkaan tai tullihallitukselle 30 päivän kuluessa päätöksenteon päivästä tai, milloin valitus ei koske verotusta, siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä, tiedoksisaanti-päivää lukuun ottamatta. Tulliasiamiehelle valitusaika lasketaan päätöksenteon päivästä. Valituksesta on muutoin voimassa, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty (säännönmukainen valitus).

8 luku

Erinäiset säännökset

39 §

Joka ilman edellä sanottua tarkoitusta jättää antamatta maassa valmistettua tai maahan tuotua tuotetta koskevan ilmoituksen, asiakirjan tai tiedon, joka tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain tahi niiden nojalla annettujen säännösten mukaan on viranomaiselle annettava, taikka muutoin kuin laiminlyömällä valmisteveron suorittamisen rikkoo mainittujen lakien säännöksiä tai niiden nojalla annettuja määräyksiä, on tuomittava, jollei teosta muualle ole säädetty ankarampaa rangaistusta, valmisteverorikkomuksesta sakkoon.

42 a §

Tulliverolain (575/78) 27 §:ssä tarkoitettua tulliasiain neuvottelukunnan tehtävänä on

antaa valtiovarainministeriön pyynnöstä lausuntoja sekä tehdä esityksiä valmisteverotukseen liittyvistä kysymyksistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Tässä laissa tarkoitettua korkoa ei lasketa
lain voimaantuloa edeltäneeltä ajalta.

Lain 15 b §:n säännöstä sovelletaan niihin valmisteveron palautushakemuksiin ja valmisteveroedun vahvistamiseksi annettaviin selvityksiin, jotka koskevat vuoden 1982 aikana tai sen jälkeen maasta vietyjä taikka vapaa-alueelle, tullivarastoon ja verottomien tavaroiden myymälään siirrettyjä tahi verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen käytettyjä tavaroita.

Helsingissä 5 päivänä marraskuuta 1982

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri Jermu Laine

Laki

valmisteverotuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 3 päivänä heinäkuuta 1974 annetun valmisteverotuslain (558/74) 1 ja 2 §, 4 luvun otsikko, 9, 10, 12 ja 13 §, 14 §:n 1 momentti, 15 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, 17 §:n 2 momentti, 19 §:n 3 momentti, 20—22 §, 23 §:n 1 momentti, 24 ja 25 § sekä 39 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § 23 päivänä joulukuuta 1977 annetussa laissa (1012/77) ja 21 § 13 päivänä helmikuuta 1976 annetussa laissa (153/76), sekä

lisätään lakiin uusi 2 a, 12 a, 14 a, 15 a—15 c ja 42 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

Yleiset säännökset

1 §.

Maassa valmistetuista tupakkavalmisteista, makeisvalmisteista, keskioluesta ja vahvasta oluesta, virvoitusjuomista, polttoaineista, *eräistä* elintarviketuotteista, *eräistä* ravintorasvoista, öljyväkirehuista ja sokerituotteista suoritettavien *valmisteverojen* määrääminen näitä tuotteita koskevilla valmisteverolaeilla säädettyjen perusteiden mukaisesti sekä valmisteverojen maksuunpano ja kanto toimitetaan, jollei asianomaisessa valmisteverolaissa ole toisin säädetty, noudattamalla tämän lain säännöksiä. Niitä sovelletaan myös sanottujen tuotteiden valmistuksessa käytettyjen raaka-aineiden kotimaisten hintojen ja maailmanmarkkinahintojen erotuksena valtion varoista suoritettavien *hinnanerojen* määräämisessä ja suorittamisessa. *Maassa valmistetun tuotteen valmistevero ja binnanero määrätään, jollei asianomaisessa valmisteverolaissa ole toisin säädetty, sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jollain tuote on viety valmistuspaikalta.*

Maahan tuoduista tuotteista suoritettavasta valmisteverosta on, jollei tässä laissa tai asian-

1 §

Maassa valmistetuista *tupakkatuotteista, makeisista, oluesta*, virvoitusjuomista, elintarviketuotteista, polttoaineista, ravintorasvoista, *sokerista, lannoitteista*, öljyväkirehuista, ja *maassa tuotetusta sähköenergiasta* suoritettavien *valmisteverojen* sekä *alkoholijuomien vähittäismyynnistä ja anniskeluun luovutuksesta suoritettavan alkoholijuomaveron* määrääminen näitä tuotteita koskevilla valmisteverolaeilla säädettyjen perusteiden mukaisesti sekä verojen maksuunpano ja kanto toimitetaan, jollei asianomaisessa valmisteverolaissa ole toisin säädetty, noudattamalla tämän lain säännöksiä.

Tämän lain säännöksiä sovelletaan myös makeisten, oluen, virvoitusjuomien ja elintarviketuotteiden valmistuksessa käytettyjen raaka-aineiden kotimaisten hintojen ja maailmanmarkkinahintojen erotuksena valtion varoista suoritettavien hinnanerokorvausten määräämisessä ja suorittamisessa.

Tämän lain säännöksiä noudatetaan lisäksi soveltuvin osin nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksun määräämisessä, suorittamisessa, maksuunpanossa ja kannossa, muutoksenhauksa ja muutoinkin, jollei asianomaisessa laissa ole toisin säädetty.

Maahan tuoduista tuotteista suoritettavasta valmisteverosta on, jollei tässä laissa tai asian-

Voimassa oleva laki

omaisessa valmisteverolaissa ole toisin säädetty, soveltuvin osin voimassa, mitä tullin määräämisestä, tullittomuudesta, tullin palauttamisesta, muutoksenhausta ja muutoinkin tulliverotuksen toimittamisesta tai tullista on säädetty tai määrätty.

2 §.

Tässä laissa tarkoitetaan *verovelvollisella* sitä, joka sen mukaan kuin asianomaisessa valmisteverolaissa on säädetty, on velvollinen valmisteveroa suorittamaan; sekä

valmistuspaikalla verovelvollisen hallinnassa olevaa aluetta, jossa tuotteen lopullinen valmistus tapahtuu.

Mikäli tuotteen lopullinen astiointi tai muu pakkaaminen suoritetaan tahi varastointi tapahtuu muualla kuin 1 momentissa tarkoitettulla valmistuspaikalla, piiritullikamari voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta suostua siihen, että tällaista pakkaus- tai varastointipaikkaa pidetään verotuksellisesti tuotteen valmistuspaikkana.

4 luku.

Valmisteveron ja hinnaneron määrääminen.

(1 §:n 1 mom. viim. virke)

9 §.

Valmistevero ja hinnanero määrätään, sen mukaan kuin asianomaisessa valmisteverolaissa

Ehdotus

omaisessa valmisteverolaissa ole toisin säädetty, soveltuvin osin voimassa, mitä tullin määräämisestä, tullittomuudesta, tullin palauttamisesta, muutoksenhausta ja muutoinkin tulliverotuksen toimittamisesta tai tullista on säädetty tai määrätty.

2 §

Verovelvollisella tarkoitetaan tässä laissa sitä, joka sen mukaan kuin asianomaisessa valmisteverolaissa on säädetty, on velvollinen suorittamaan valmisteveroa. Milloin tuotteen valmistus tapahtuu toisen lukuun ja tämän toimeksiannosta, verovelvollisena pidetään toimeksiantajaa.

Valmistuspaikalla tarkoitetaan verovelvollisen tai valmistajan hallinnassa olevaa aluetta, jossa tuotteen lopullinen valmistus tapahtuu. Jos tuote lopullisesti pakataan tai varastoidaan muualla kuin sanotulla valmistuspaikalla, voi tullihallitus tai oman tullipiirinsä osalta piiritullikamari määräämillään ehdoilla hakemuksesta päättää, että tällaista pakkaus- tai varastointipaikkaa pidetään verotuksellisesti tuotteen valmistuspaikkana.

2 a §

Avoimen yhtiön osakas ja kommandiitti-yhtiön henkilökohtaisesti vastuunalainen yhtiömies on vastuussa yhtiön suoritettavasta valmisteverosta niin kuin omasta verostaan. Sama vastuu yhtymän valmisteverosta on sellaisen yhtymän osakkaalla, jonka kaksi tai useampia henkilöitä on muodostanut liikkeen harjoittamista varten ja joka on tarkoitettu toimimaan osakkaiden yhteiseen lukuun.

4 luku

Valmisteveron ja hinnanerokorvauksen määrääminen

9 §

Valmistevero ja hinnanerokorvaus vahvistetaan, jollei asianomaisessa valmisteverolaissa ole toisin säädetty, sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuote on viety valmistuspaikalta.

Valmistevero ja hinnanerokorvaus kultakin verokaudelta määrätään niistä tuotteista, jotka

Voimassa oleva laki

on säädetty, kultakin verokaudelta niistä tuotteista, jotka sen verokauden aikana on viety valmistuspaikalta.

Verovelvollinen on oikeutettu vähentämään hinnaneron verokaudelta suoritettavasta valmisteverosta (*hinnanerovähennys*). Mikäli vähennettävä määrä on verokaudelta suoritettavaa valmisteveroa suurempi, maksetaan se osa hinnanerosta, joka ylittää valmisteveron, valtion varoista verovelvolliselle.

10 §.

Piiritullikamarin on veroilmoituksen ja saamansa muun selvityksen perusteella viivytyksellä vahvistettava se valmisteveron määrä, mikä verovelvollisen, ottaen huomioon mahdollinen hinnanerovähennys, on verokaudelta suoritettava. Milloin hinnanero on verokaudelta suoritettava valmisteveroa suurempi, piiritullikamarin on vastaavasti vahvistettava se hinnaneron määrä, joka verovelvolliselle on verokaudelta maksettava.

Piiritullikamarin on 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa annettava verotuspäätös verovelvolliselle tiedoksi.

12 §.

Jos valmistevero tai hinnanero laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen vuoksi taikka sen johdosta, että piiritullikamari ei ole asiaa joltakin osin tutkinut, on verovelvollisen sitä aiheuttamatta jäänyt joltakin verokaudelta kokonaan tai osaksi määräämättä tai sitä on määrätty liikaa, piiritullikamarin on, mikäli asia ei muutoin ole vireillä tai valitukseen annetulla lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu, oikaistava antamaansa päätöstä (*veron-oikaisu*). Oikaisu on tehtävä viimeistään vuoden kuluessa verokauden päättymisestä.

Päätöstä on niin ikään oikaistava, mikäli hinnanero joltakin kuluvaan tai kolmen sitä edeltäneen kalenterivuoden verokaudelta on vahvistettu virheellisesti valmistuksessa syntyneen hävien, raaka-aineiden käytön vaihtelun tai niihin verrattavien syiden vuoksi.

Ehdotus

sen verokauden aikana on viety valmistuspaikalta.

Verovelvollinen on oikeutettu vähentämään hinnanerokorvauksen verokaudelta suoritettavasta valmisteverosta. Jos vähennettävä määrä on verokaudelta suoritettavaa valmisteveroa suurempi, maksetaan veron ylittävä hinnanerokorvauksen osa valtion varoista verovelvolliselle.

10 §

Piiritullikamarin on veroilmoituksen ja saamansa muun selvityksen perusteella viivytyksellä *verotuspäätöksellä* vahvistettava verokaudelta suoritettavan valmisteveron ja verovelvolliselle maksettavan hinnanerokorvauksen määrät.

12 §

Jos valmistevero laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen vuoksi taikka sen johdosta, että piiritullikamari ei ole asiaa joltakin osin tutkinut, on verovelvollisen sitä aiheuttamatta jäänyt joltakin verokaudelta kokonaan tai osaksi määräämättä taikka valmisteveroa on samantyyppisestä syystä palautettu liikaa tai hinnanerokorvausta on suoritettu liikaa, piiritullikamarin on oikaistava antamaansa päätöstä (*veron-oikaisu veronsaajan hyväksi*). Oikaisu on tehtävä vuoden kuluessa verokauden päättymisestä.

12 a §

Jos piiritullikamari on laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen tai muun ilmeisen virheen vuoksi päätöksellään määrännyt verovelvollisen suoritettavaksi liikaa valmisteveroa tai palauttanut sitä liian vähän taikka mää-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

rännyt hänelle maksettavaksi liian vähän hinnankerorvausta, piiritullikamarin on, jollei asia muutoin ole vireillä tai valitukseen annetulla lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu, piiritullikamarissa olevaa tulliasiamiestä kuultuaan oikaistava antamaansa päätöstä (veron oikaisu verovelvollisen hyväksi). Oikaisu voidaan tehdä valmisteveron määräämistä seuraavien kolmen vuoden kuluessa tai verovelvollisen sanotun ajan kuluessa kirjallisesti tekemän vaatimuksen perusteella myöhemminkin.

Samoin on tullihallituksen, jos kysymys on sen päätöksessä tapahtuneesta 1 momentissa tarkoitettusta virheestä tai erehdyksestä, tulliasiamiestä kuultuaan vastaavasti oikaistava päätöstään.

13 §.

Jos sen johdosta, että verovelvollinen on kokonaan tai osittain laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen taikka muun tiedon tai asiakirjan, valmistevero on jäänyt kokonaan tai osaksi määräämättä taikka hinnaneroa on suoritettu liikaa joltakin kuluvan tai kolmen edellisen kalenterivuoden verokaudelta, piiritullikamarin on määrättävä verovelvollisen suoritettavaksi mainitusta syystä määräämättä jäänyt valmistevero tai verovelvolliselle liikaa suoritettu hinnanero (jälkiverotus).

14 §.

Ennen arvioverotuksen, veron oikaisun ja jälkiverotuksen toimittamista on verovelvolliselle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

13 §

Jos sen johdosta, että verovelvollinen on kokonaan tai osittain laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen taikka muun tiedon tai asiakirjan, valmistevero on jäänyt kokonaan tai osaksi määräämättä tai sitä on palautettu liikaa tai hinnankerorvausta on suoritettu liikaa joltakin kuluvan tai kolmen edellisen kalenterivuoden verokaudelta, piiritullikamarin on määrättävä verovelvollisen suoritettavaksi mainitusta syystä määräämättä jäänyt valmistevero tai verovelvolliselle liikaa suoritettu hinnankerorvaus (jälkiverotus).

14 §

Ennen arvioverotuksen, 12 §:ssä tarkoitetun veron oikaisun ja jälkiverotuksen toimittamista on verovelvolliselle varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

14 a §

Jos jollekin olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen oikeudellinen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta, on valmisteverotusta toimitettaessa menetteltävä niin kuin asiassa olisi käytetty oikeaa muotoa.

15 §

Valmisteveroa voidaan korottaa (veronkorotus):

1) jos verovelvollinen on ilman pätevää syytä antanut veroilmoituksen tai muun tiedon

1) jos verovelvollinen on ilman pätevää syytä antanut veroilmoituksen tai muun tiedon

Voimassa oleva laki

tahi asiakirjan säädetyn määräajan jälkeen, enintään 1 000 markalla, ja jos veroilmoitus, muu tieto tai asiakirja on annettu vasta kehotuksen jälkeen tai jos niissä on vähäinen puutteellisuus eikä verovelvollinen ole noudattanut kehotusta sen korjaamiseen, enintään 2 000 markalla;

2) jos verovelvollinen on ilman pätevää syytä antanut veroilmoituksen tai muun tiedon tahi asiakirjan olennaisesti vaillinaisena taikka jos hän kehotuksen saatuaan ilman pätevää syytä on jättänyt ilmoittamisvelvollisuutensa kokonaan tai osaksi täyttämättä, enintään 30 prosentilla; sekä

Ehdotus

tahi asiakirjan säädetyn määräajan jälkeen, vähintään 50 markalla ja enintään 15 000 markalla, ja jos veroilmoitus, muu tieto tai asiakirja on annettu vasta kehotuksen jälkeen tai jos niissä on vähäinen puutteellisuus eikä verovelvollinen ole noudattanut kehotusta sen korjaamiseen, enintään 20 000 markalla;

2) jos verovelvollinen on ilman pätevää syytä antanut veroilmoituksen tai muun tiedon tahi asiakirjan virheellisenä tai olennaisesti vaillinaisena taikka jos hän kehotuksen saatuaan ilman pätevää syytä on jättänyt ilmoittamisvelvollisuutensa kokonaan tai osaksi täyttämättä, enintään 30 prosentilla; sekä

15 a §

Jos 15 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettu menettely koskee valmisteverotusta, jossa veroa ei määrätä maksettavaksi tai jos veron määrä on vähäinen, eikä veronkorotusta ole määrätty, taikka jos 5 §:ssä tarkoitettujen ilmoituksen antaminen on laiminlyöty, voidaan kantaa virhemaksua vähintään 50 markkaa ja enintään 15 000 markkaa.

15 b §

Jos hakemus valmisteveron palauttamiseksi tai selvitys valmisteveroedun vahvistamiseksi on annettu säädetyn tai määrätyn määräajan jälkeen tahi palautuksen tai edun saamiseksi on annettu puutteellisia tai vääriä tietoja, voidaan virhemaksua kantaa vähintään 50 markkaa ja enintään 50 000 markkaa.

15 c §

Mitä tässä laissa on säädetty veronoikaisuista, jälkiverotuksesta ja virhemaksusta, koskee soveltuvin osin myös muulle kuin verovelvolliselle hakemuksesta suoritettuja valmisteveronpalautuksia.

5 luku**Valmisteveron suorittaminen ja maksuunpano****17 §**

Postipankin on suoritettava vastaanottamansa valmisteverot päivittäin tullilaitoksen posti-

Postipankin on suoritettava pankin kontto-reiden ja pankin asiamiesten vastaanottamat

Voimassa oleva laki

siirtotulotilille viimeistään maksupäivää seuraavana sellaisena arkipäivänä, jolloin Postipankki suorittaa postisiirtotilien kirjauksen. Muun pankin kuin Postipankin on suoritettava kunakin päivänä kantamansa valmisteverot tullilaitoksen postisiirtotulotilille viimeistään seuraavana sellaisena arkipäivänä, jona pankki on yleisölle avoinna.

Ehdotus

valmisteverot päivittäin tullilaitoksen postisiirtotulotilille viimeistään maksupäivää seuraavana sellaisena arkipäivänä, jolloin Postipankki suorittaa postisiirtotilien kirjauksen. Muun pankin kuin Postipankin on suoritettava kunakin päivänä kantamansa valmisteverot tullilaitoksen postisiirtotulotilille viimeistään seuraavana sellaisena arkipäivänä, jona pankki on yleisölle avoinna.

19 §

Veronoikaisun tai jälkiverotuksen verovelvollisen suoritettavaksi määrätty valmistevero, veronkorotus, viivästyskorko tai hinnanero on niin ikään mainituin tavoin maksuunpantava.

Veronoikaisuun tai jälkiverotuksen verovelvollisen suoritettavaksi määrätty valmistevero, veronkorotus, virhemaksu, veronlisäys ja hinnanerokorvaus on niin ikään mainituin tavoin maksuunpantava.

20 §.

Piiritullikamarin on ilman hakemusta viipymättä suoritettava verovelvolliselle tälle maksettavaksi vahvistettu hinnanero tai tämän liikaa suorittama valmistevero.

20 §

Piiritullikamarin on ilman hakemusta viipymättä suoritettava verovelvolliselle tälle maksettavaksi vahvistettu hinnanerokorvaus tai tämän liikaa suorittama valmistevero.

Milloin veronoikaisun tai valituksen johdosta valmisteveroa on palautettu tai hinnanerokorvausta maksettu lisää, palautus- ja korvausmäärälle suoritetaan asetuksella säädettävä korko. Korko lasketaan verokautta lähinnä seuraavan kalenterikuukauden lopusta tai, jos on kysymys määrästä, jonka verovelvollinen on maksanut vasta mainitun ajankohdan jälkeen, maksupäivästä. Korkoa ei makseta valmisteveronpalautuksen eikä hinnanerokorvauksen määrälle, joka on asetuksella säädettävää määrää pienempi.

Valmisteverotusta koskevaan valitukseen annettavassa päätöksessä voivat tullihallitus ja korkein hallinto-oikeus määrätä valtion suoritamaan oikeudenkäyntikulujen korvausta asian laadun ja oikeudenkäymiskaaren 21 luvussa säädettyjen perusteiden mukaan.

21 §.

Valmistevero ja sen korotus, hinnanero ja sen alennus sekä veronlisäys kukin erikseen, määrätään ja suoritetaan täysin markoin jättämällä yli menevät pennit lukuun ottamatta.

21 §

Valmistevero ja hinnanerokorvaus kunkin tuoteryhmän osalta sekä veronkorotus, virhemaksu ja veronlisäys kukin erikseen, määrätään täysin markoin jättämällä yli menevät pennit lukuun ottamatta.

Pienimmästä tämän lain mukaan kannettavasta ja palautettavasta määrästä säädetään asetuksella.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 luku

Ennakkotieto

22 §.

Piiritullikamari voi antaa hakemuksesta ennakkotiedon hakijan maassa valmistamaan tuotteeseen tai sellaiseen tuotteeseen, jota hakija aikoo ryhtyä valmistamaan maassa, sovellettavasta valmisteverosta.

Piiritullikamari voi siirtää ennakkotietohakemuksen, johon annettulla päätöksellä saattaa olla lain soveltamisen kannalta yleistä merkitystä, tullihallituksen ratkaistavaksi.

Ennakkotietohakemus ja ennakkotietoa koskeva valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

23 §.

Lainvoiman saanutta ennakkotietoa on sitovana noudatettava hakijan verotuksessa vuoden ajan antamispäivää seuraavan kalenterikuukauden alusta, jollei ennakkotietoa annettaessa sovellettua säännöstä ennakkotiedon voimassa ollessa ole muutettu tai piiritullikamari tai tullihallitus lainkäyttöviranomaisen päätöksellä tapahtuneen säännöksen tulkinnan muuttumisen vuoksi tai muusta erityisestä syystä ole peruuttanut antamaansa ennakkotietoa.

24 §.

Maahan tuotavasta tuotteesta suoritettavaa valmisteveroa koskevan ennakkotiedon antamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä tullitariffin soveltamista koskevasta ennakkotiedosta on säädetty.

22 §

Tullihallitus voi antaa hakemuksesta ennakkotiedon hakijan maassa valmistamaan tuotteeseen tai sellaiseen tuotteeseen, jota hakija aikoo ryhtyä valmistamaan, sovellettavasta valmisteverosta.

Ennakkotietohakemus ja ennakkotietoa koskeva valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

23 §

Lainvoiman saanutta ennakkotietoa on sitovana noudatettava hakijan valmisteverotuksessa vuoden ajan antamispäivää seuraavan kalenterikuukauden alusta, jollei ennakkotietoa annettaessa sovellettua säännöstä ennakkotiedon voimassa ollessa ole muutettu tai tullihallitus lainkäyttöviranomaisen päätöksellä tapahtuneen säännöksen tulkinnan muuttumisen vuoksi tai muusta erityisestä syystä ole peruuttanut antamaansa ennakkotietoa.

24 §

Maahan tuotavasta tuotteesta suoritettavaa valmisteveroa koskevan ennakkotiedon antamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä tullilain (573/78) nojalla annettavasta ennakkotiedosta on säädetty tai määrätty.

7 luku

Muutoksenhaku

25 §.

Verovelvollinen, joka on tyytymätön piiritullikamarin päätökseen, saa siitä kirjallisesti valittaa tullihallitukselle kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä päivästä, jona hän sai tiedon päätöksestä, tätä päivää lukuun ottamatta. Valitus on tehtävä siinä järjestyksessä kuin laissa muutoksenhausta hallintoasioissa (154/50) on säädetty (säännönmukainen valitus).

25 §

Joka on tyytymätön piiritullikamarin päätökseen, saa siitä kirjallisesti valittaa tullihallitukselle. Valtion puolesta valitusoikeus on piiritullikamarissa olevalla tulliasiamiehellä.

Valituskirja on toimitettava tullitoimipaikkaan tai tullihallitukselle 30 päivän kuluessa päätöksenteon päivästä tai, milloin valitus ei koske verotusta, siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä, tiedoksisaanti-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

päivää lukuun ottamatta. Tulliasiamiehelle *valitus* aika lasketaan päätöksenteon päivästä. Valituksesta on muutoin voimassa, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty (säännönmukainen *valitus*).

8 luku

Erinäiset säännökset

39 §

Joka ilman edellä sanottua tarkoitusta jättää antamatta ilmoituksen, asiakirjan tai tiedon, joka tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain tahi niiden nojalla annettujen säännösten mukaan on viranomaiselle annettava, taikka muutoin kuin laiminlyömällä valmisteveron suorittamisen rikkoo mainittujen lakien säännöksiä tai niiden nojalla annettuja määräyksiä, on tuomittava, jollei teosta muualla ole säädetty ankarampaa rangaistusta, *valmisteverorikkomuksesta* sakkoon.

Joka ilman edellä sanottua tarkoitusta jättää antamatta *maassa valmistettua tai maahan tuotua tuotetta* koskevan ilmoituksen, asiakirjan tai tiedon, joka tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain tahi niiden nojalla annettujen säännösten mukaan on viranomaiselle annettava, taikka muutoin kuin laiminlyömällä valmisteveron suorittamisen rikkoo mainittujen lakien säännöksiä tai niiden nojalla annettuja määräyksiä, on tuomittava, jollei teosta muualla ole säädetty ankarampaa rangaistusta, *valmisteverorikkomuksesta* sakkoon.

42 a §

Tulliverolain (575/78) 27 §:ssä tarkoitetun tulliasiain neuvottelukunnan tehtävänä on antaa valtiovarainministeriön pyynnöstä lausuntoja sekä tehdä esityksiä valmisteverotukseen liittyvistä kysymyksistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

Tässä laissa tarkoitettua korkoa ei lasketa tämän lain voimaantuloa edeltäneeltä ajalta.

Lain 15 b §:n säännöstä sovelletaan niihin valmisteveron palautushakemuksiin ja valmisteveroedun vahvistamiseksi annettaviin selviytyksiin, jotka koskevat vuoden 1982 aikana tai sen jälkeen maasta vietyjä taikka vapaa-alueelle, tullivarastoon ja verottomien tavaroiden myymälään siirrettyjä tahi verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen käytettyjä tavaroita.

Asetus

valmisteverotusasetuksen muuttamisesta

Valtiovarainministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä

muutetaan 20 päivänä syyskuuta 1974 annetun valmisteverotusasetuksen (729/74) 4 § ja 7 §:n 1 momentti sekä

lisätään asetukseen uusi 3 a ja 3 b § seuraavasti:

3 a §

Valmisteverotuslain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettu palautettavalle valmisteverolle tai lisää suoritettavalle hinnanerokorvaukselle maksettava korko lasketaan 9 prosentin vuotuisen koron mukaan. Korkoa ei makseta sataa markkaa pienemmälle määrälle.

3 b §

Milloin verotuspäätöksen mukaan kannettava valmistevero on pienempi kuin 20 markkaa, veronoikaisussa ja jälkiverotuksessa kuitenkin pienempi kuin 50 markkaa, se jätetään kantamatta. Milloin hinnanerokorvaus tai palautettava valmistevero on pienempi kuin 10 markkaa, se jätetään suorittamatta.

4 §

Valmisteverotuslain 22 §:ssä tarkoitettua en-

nakkotietoa haetaan tullihallitukselta lomakkeella, jonka kaavan tullihallitus vahvistaa. Hakemus voidaan jättää myös tullitoimipaikkaan, jonka on toimitettava se kiireellisesti tullihallitukselle.

Hakemukseen on liitettävä ennakkotiedon antamiseksi tarvittavat selvitykset ja näytteet.

7 §

Tullitoimipaikkaan toimitettu hakemus, veroilmoitus tai muu verovelvollisen ilmoitus sekä valituskirja, joka kuuluu toisen tullitoimipaikan tai tullihallituksen käsiteltäväksi, on viipymättä toimitettava asianomaiselle viranomaiselle.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

